

Nr 79.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa utgifter för försvarsändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45; given Stockholms slott den 2 februari 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlatande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 februari 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, EWERLÖF, GJÖRES, RUBBESTAD, OHLIN, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet samt såvitt avser ärendet under punkt 1 även med t. f. chefen för kommunikationsdepartementet ävensom såvitt avser ärendet under punkt 2 jämväl med cheferna för utrikes-, social- och handelsdepartementen anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, följande ärenden angående medelsanvisning för försvarsväsendets räkning å tilläggsstat II till riksstaten för

budgetåret 1944/45. Med förmälan tillika, att ärendena vore av den natur, att medel för ändamålen ansetts nu böra äskas av riksdagen utan hinder av de av chefen för finansdepartementet i propositionen nr 2 förordade principerna för framläggande av framställningar om anslag å tilläggsstat till årets riksdag, ävensom att närmare redogörelse för innebörden av ärendet under punkt 1 än som av det följande framginge icke borde ske till statsrådsprotokollet, varför ytterligare upplysningar i detta ärende borde få lämnas genom de handlingar, som komme att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott, yttrar departementschefen följande.

Egentliga statsutgifter.

FJÄRDE HUVUDTITELN.

B. Centrala förvaltningsmyndigheter.

Krigsmaterielverket.

[1.] 8 a. Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser, *reservationsanslag*. I skrivelse den 10 oktober 1944 har *krigsmaterielverket*, efter samråd med försvarsväsendets radioanstalt, hemställt, att 160 000 kronor måtte ställas till verkets förfogande för anskaffning av materiel till anordnande av fjärrskriftsförbindelser mellan verket och dess centrala ammunitionsförråd.

Telegrafstyrelsen har i avgivet utlåtande förklarat sig icke ha något att erinra mot framställningen under förutsättning att vissa av styrelsen utfärdade tekniska föreskrifter iakttoges.

Med hänsyn till nödvändigheten av att under krig säkra förbindelserna mellan krigsmaterielverket och de centrala ammunitionsförråden finner jag mig böra tillstyrka, att medel anvisas för ifrågavarande anordningar.

I kostnadsbeloppet ha inräknats medel jämväl för fjärrskriftsförbindelser med de ännu icke påbörjade nya ammunitionsförråd, som krigsmaterielverket planerar utföra jämlikt beslut av 1944 års riksdag (skrivelse nr 410).

Kostnadsberäkningarna ha icke givit mig anledning till erinran. Omräknade till prisläget den 1 juli 1941 kunna kostnaderna uppskattas till 135 000 kronor, vilket belopp bör belasta den för försvarets utbyggande under femårsperioden 1942/47 beräknade kostnadsramen.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

till *Krigsmaterielverket*: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett *reservationsanslag* av 160 000 kronor.

C. Försvarskrafterna.

Flygvapnet.

Flygmateriel m. m.

[2.] 124 a. **Flygvapnet: Inköp av ett sjöflygplan, reservationsanslag.** I skrivelse den 30 december 1944 har *flygförvaltningen* anfört i huvudsak följande.

Alltsedan krigsutbrottet hade ett stort antal fartygs- och flyghaverier inträffat till sjöss utanför Sveriges kuster. Olyckorna hade i många fall inträffat under sådana förhållanden, att flygspaning måst utföras för att lokalisera haveriplatsen och eventuellt finna överlevande nödställda. För att nå full effektivitet i dylik räddningstjänst måste man disponera flygplan, som kunde gå ned i öppen sjö. Det kunde nämligen ofta gälla att taga ombord de nödställda eller att tillföra dem proviant och annan utrustning. Även när det gällde ambulansflygning till eller från fartyg, måste flygplanet kunna gå ned i öppen sjö. Flygvapnet hade ingen flygplantyp, som vore tillräckligt sjövärdig för att utföra dylikt räddningsarbete i öppen sjö. Andra länders flygvapen vore däremot i regel väl utrustade i detta hänseende. Så användes exempelvis i Tyskland flygplantypen Dornier Do 24 för dylika ändamål. Ett tyskt flygplan av sagda typ hade omhändertagits i Sverige. Flygförvaltningen hade besiktigt detta flygplan och funne det väl fylla de fordringar, som måste uppställas för här ifrågavarande tjänst. Under hand hade flygförvaltningen erfarit, att möjlighet att förvärva flygplanet finnes.

Med stöd av vad sålunda anförts har flygförvaltningen hemställt om be- myndigande att inköpa ifrågavarande flygplan samt om anvisande av högst 250 000 kronor för ändamålet.

Det måste anses såsom en betänklig brist i vår beredskap för räddning av förolyckade vid fartygs- och flyghaverier, att inom landet icke finnas större flygplan av sådan konstruktion, att de kunna gå ned i öppen sjö. Erfarenheterna under de senaste åren ha visat behovet av sådana flygplan. Då nu möjlighet föreligger att för rimlig kostnad förvärva ett nästan nytt flygplan av en för ifrågavarande ändamål lämplig typ, förordar jag, att medel för ändamålet ställas till förfogande. Mot de av flygförvaltningen beräknade kostnaderna, högst 250 000 kronor, synes intet vara att erinra. Jag förutsätter, att för flygplanet erforderliga reservdelar skola kunna anskaffas inom ramen för berörda belopp.

Den föreslagna anskaffningen är betingad av såväl civila som militära behov. Emellertid synes det av praktiska skäl lämpligast, att flygplanet omhändervares av flygvapnets personal och får ingå i flygvapnets organisation. Det för anskaffningen av flygplanet erforderliga anslaget bör med hänsyn härtill uppföras under fjärde huvudtiteln. Då en fördelning av kostnaderna för flygplanets drift och underhåll mellan anslag för civila ändamål och för försvarsändamål icke lämpligen bör ifrågakomma, synas berörda kostnader böra bestridas från flygvapnets ordinarie anslag. Ehuru ifrågavarande kostnader del-

*Departements-
chefen.*

vis komma att avse civila ändamål, komma desamma vid sådant förhållande att inräknas i den i 1942 års försvarsbeslut angivna kostnadsramen. Det synes med hänsyn härtill motiverat, att kostnaderna för flygplanets anskaffande icke inräknas i angivna kostnadsram.

Aberopande det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygvapnet: Inköp av ett sjöflygplan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett *reservationsanslag* av 250 000 kronor.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lennart Österholm.